

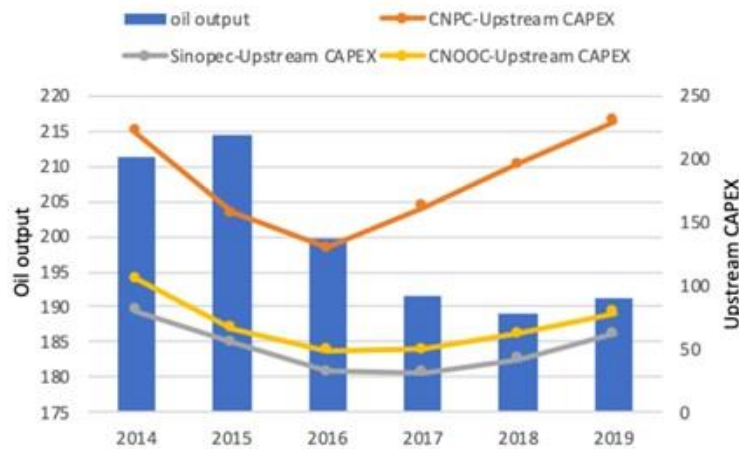
COVID19 VE PETROL FİYATLARI KRİZİ'NDE ÇİN'İN PETROL VE GAZ SEKTÖRÜ RAPORU

ÖZET *

2020, Çin enerji sektörünün tarihi için oldukça önemli bir yıl oldu. 2020 senesi, 13ncü 5 Yıllık Plan (2016-2020)'in son yılı, petrol sektörünün "Petrol Üretim ve Arama Faaliyetlerinin Artırılması Üzerine 7 Yıllık Faaliyet Planı'nın da 2. yılı olarak kayıtlara geçti.

2019 yılında devreye konulan "Petrol Üretim ve Arama Faaliyetlerinin Artırılması Üzerine 7 Yıllık Faaliyet Planı" 2025'e kadar Çin'in petrol ve doğal gaz üretiminin hızlı bir şekilde artırılıp, olası bir ekonomik krizde Çin'in enerji güvenliğinin maksimize edilmesini hedefliyordu. Bu doğrultuda, Çin Hükümeti'nin 2020 yılı için çok hırslı planları vardı fakat COVID19 Krizi'nin küresel ekonomide ve enerji sektöründe yarattığı şok etkisi birçok şeyi yavaşlattı. Petrol fiyatlarının krize düştüğü 2014 ve 2016 yıllarında büyük Çin'li şirketler (CNPC, Sinopec, CNOOC) petrol üretimi ve arama faaliyetlerini ciddi oranda yavaşlattılar. 2016 yılında Çin'in petrol üretimi %6,9 düştü. Fakat COVID19 sürecinde Çin'li petrol şirketleri daha farklı bir stratejiye yöneldiler. Arz zincirinde maliyetlerin azaltılmaya çalışılması, deniz aşırı faaliyetlerin sınırlandırılması ve bu gibi maliyet tasarruflarının sağlanması Çinli şirketlerin iç piyasadaki petrol arama ve üretim faaliyetlerine odaklanmalarını, gerekli nakit akışının daha kolay temin etmelerini sağladı.

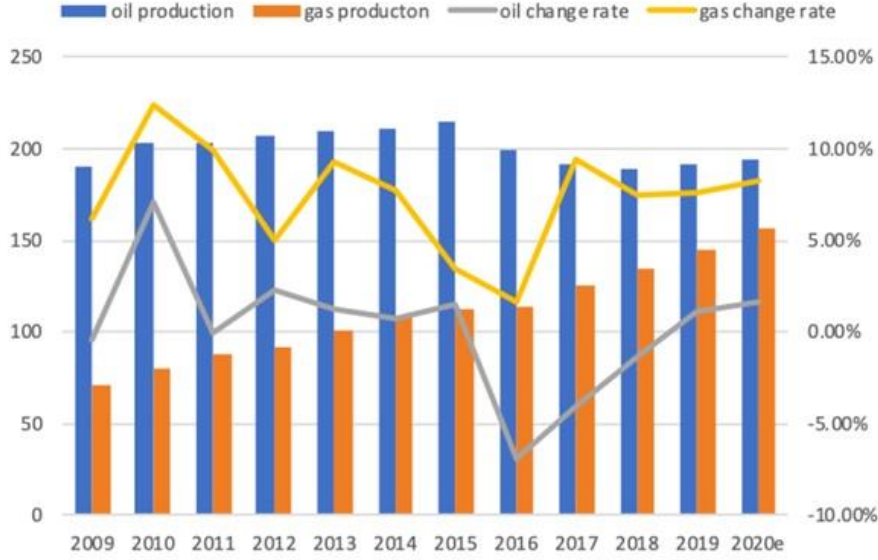
Şekil 1 - Çin Toplam Petrol Üretimi (2014-2019)

Source: NBS, majors' Annual Reports.

* "The Chinese majors' responses to the collapse in global oil prices and the COVID-19 pandemic: an upstream perspective", [The Oxford Institute For Energy Studies](#)

Şekil 2 -Çin İç Petrol ve Doğal Gaz Üretimi (2009-2020)

Source: NBS, ETRI

Çinli şirketlerin, kriz zamanında iç petrol üretimini aynı seviyelerde tutmaya çalışmaları enerji güvenliği ve arz zincirindeki dışa bağımlılığı azaltma kaygısından kaynaklanıyor. 2016 petrol krizinde, ithal petrol Çin'in petrol tüketiminin %60'ını oluşturuyordu. İthal doğal gaz ise %32'sini oluşturuyordu. Fakat 2019'da ithal petrol, Çin'in toplam petrol tüketiminin %72'sini, doğal gaz da %43'unu oluşturdu. Fakat Çin Hükümeti, karlılığın değil ulusal güvenliğin garanti altına alınmasına öncelik vererek, Çinli enerji devlerini bu süreçte iç piyasada petrol ve gaz arama ve üretme faaliyetlerini artırmaya yönlendirdi. Öte yandan kalabalık olan ülke için istihdam ve işgücünün kanalize edilmesi de Komünist Parti için önemli bir unsur. Geçtiğimiz yıl artan petrol arama yatırımlarının da etkisiyle 2020 genelinde Çin'in iç piyasada petrol üretimi büyük ihtimalle bir önceki yıla nazaran artacaktır. Fakat aynı durumun 2021-2022 döneminde devam edip etmeyeceği pek aşikar değil.

2014-2016 petrol fiyat krizinde CNPC %28,7, Sinopec %32 ve CNOOC %37 arama faaliyetleri bütçelerinde kısıtlamaya gittiler. Aynı azalma, 2016-2018 arasındaki 3 yılda da devam etti. 2019 yılında 3 büyük Çinli şirket, 189 milyon ton petrol (günlük 3,8 milyon varil) ve 173 milyar kübik fit doğalgaz ürettiler ve 7 Yıllık Faaliyet Planı çerçevesinde 2025 yılında 200 milyon ton petrol üretimi 200 milyar kübik fit doğal gaz üretimi hedefini ortaya koydular. Bu doğrultuda CNPC, Sinopec, CNOOC petrol arama faaliyetleri yatırımlarını sırasıyla %17; %46; %26 artırdılar. Çin'in petrol üretimi 2019'da %1,2 artarak 191 milyon tona ulaştı. Aynı yıl, 2019'da, doğal gaz üretimi ise %9,6 arttı.

* "The Chinese majors' responses to the collapse in global oil prices and the COVID-19 pandemic: an upstream perspective", [The Oxford Institute For Energy Studies](#)

Çin Ulusal İstatistik Bürosu (NBS)'nin yayınladığı verilere göre, 2020 yılı ilk çeyreğinde ham petrol üretimi %2,4; doğal gaz üretimi ise %9,1 oranında arttı. COVID19 Krizi nedeniyle Çin Hükümeti, OECD ülkeleri arasında ilk hükümet teşvik ve yardım planını ilan eden aktör oldu. Çin'in GSMH'nin %7'si oranında teşvik planı devreye sokuldu. Bu süreçte, OECD ülkeleri ortalama olarak GSMH'lalarının %10'u oranında teşvik planları devreye soktular.

COVID19 Krizi'nin küresel enerji sektöründe yarattığı büyük şok etkisine rağmen, Çin Hükümeti 7 Yıllık Arama ve Üretimi Artırma Faaliyet Planı'na bağlı kalmaya çalışıyor. 3 büyük Çinli petrol şirketi, Nisan 2020'de, bu yıl için 19 milyar\$ yatırım kesintisine gitme kararı aldılar. 3 şirketin toplam gelirleri 2020 Ocak-Şubat döneminde %11,7; toplam karlılık oranları ise %59,7 azaldı. Fakat Mart ayında şirket gelirleri Şubat ayına göre %48,4 arttı. PetroChina'dan yapılan açıklamada, 2020 yılı geneli için şirketin, petrol üretimini önceki yıla aynı seviyede koruyacağı, doğal gaz üretimini ise %5 arttıracığı ifade edildi.

Enerji tedarikinde bir kriz yaşamamak ve dışa bağımlılığı azaltmak için COVID19 sürecinde de Çin Komünist Partisi petrol ve doğal gaz yatırımlarını korumaya, enerji güvenliğini güçlendirmeye çalışıyor. Çin küresel olarak en çok petrol ve doğal gaz tüketen ülke. Son yıllarda Çin'in petrol ve gaz tüketimindeki artış dünya piyasalarının dikkate aldığı en önemli veri haline geldi.

* "The Chinese majors' responses to the collapse in global oil prices and the COVID-19 pandemic: an upstream perspective", [The Oxford Institute For Energy Studies](#)